

Reflex.- 14.04.2024

Tomáš Vlach

Tomáš Vlach: Íránská raketová noc po ruském vzoru – opakování se dá čekat

Томаш Влах: Іранська ракетна ніч за російським зразком – можна очікувати повторення

Автор статті Т. Влах пише про масовий удар Ірану ракетами та безпілотниками по Ізраїлю. За даними American Institute for the Warfare (ISW), Іран надихнувся тактикою російських ударів по Україні та діяв скоординовано. Він запускав ракети таким чином, щоб вони досягли території Ізраїлю в той момент, коли туди потраплять і безпілотники і таким чином буквально завалили ППО. Таку ж атаку росіяни здійснили минулого року 29 грудня. Тоді їхня армія направила понад 150 ракет на Київ, Дніпро, Харків, Одесу, Запоріжжя та Львів. У результаті українська ППО була розгромлена та заплутана. Україна змогла перехопити лише першу хвилю ракет з погою траєкторією польоту, випущену близько п'ятої ранку. Інші ракети влучили в склади, збройові склади та житлові будинки, ховаючи людей під завалами, проаналізував тодішню російську атаку журналіст Констант Мехе на сайті The New York Times (NYT).

<https://www.reflex.cz/clanek/komentare/124197/tomas-vlach-iranska-raketova-noc-po-ruskem-vzoru-opakovani-se-da-cekat.html>

V noci zažil svět další dosud bezprecedentní událost – masový útok Íránu raketami a drony na Izrael. I výsledek byl bezprecedentní. Podle izraelské armády bylo 99 procent létajících prostředků sestřeleno. To je sice dobrá zpráva, dá se ale očekávat, že u toho nezůstane a „osa zla“, Írán spolu s Ruskem, budou vymýšlet nové způsoby, jak zkomplikovat západnímu světu život.

Nic takového tu ještě nebylo – Írán vypustil proti Izraeli 185 dronů, 36 střel s plochou dráhou letu a 110 balistických raket. Celkem tedy přes 300 střel různých typů. Podle amerického Institutu pro vedení války (ISW) se Írán inspiroval taktikou ruských úderů na Ukrajinu a postupoval koordinovaně. Rakety vypustil tak, aby izraelského území dosáhly v momentě, kdy se tam dostanou i drony (šahídy používá i Rusko) a tím doslova zahltí protivzdušnou obranu. „Íránské používání dronů a raket ukazuje, jak se Írán učí od Rusů vyvíjet stále nebezpečnější a účinnější úderné balíčky proti Izraeli,“ píše ISW. Podobný útok spustili Rusové loni 29. prosince. Jejich armáda tehdy vyslala přes 150 střel na Kyjev, Dnipro, Charkov, Oděsu, Záporoží a Lvov. Nejprve vypustila tři desítky dronů šahíd, následovaly střely s plochou dráhou letu z bombardérů v Kaspickém moři a hodinu poté ještě balistické střely. Některé ze střel kroužily nad cílem, jiné vypouštěly klamné infračervené cíle jako to dělají v rámci prevence před sestřelením letadla.

Výsledkem bylo zahlcení a zmatení ukrajinské protivzdušné obrany. „Ukrajina dokázala zachytit jen první vlnu střel s plochou dráhou letu, vypálených kolem páté hodiny ranní. Ostatní střely

dopadly na sklady, zbrojovky a obytné budovy, přitom pohřbili lidi pod troskami," rozebral tehdy ruský útok novinář Constant Méheut na stránkách The New York Times (NYT).

Sestřelovali i spojenci

Íráncům však pokus o něco podobného nyní zjevně nevyšel. izraelská armáda se pochlubila sestřelením 99 všech prostředků. „Dosud jsme zachytili a pokračujeme v zachycování desítek útočných dronů, stejně jako řízených střel a balistických střel ještě za izraelskými hranicemi,“ uvedl ještě v průběhu útoku mluvčí Izraelských obranných sil admirál Daniel Hagari. „Řada íránských raket dopadla na izraelské území a způsobila menší škody na vojenské základně bez obětí, pouze jedna malá dívka byla zraněna a doufáme, že bude v pořádku,“ dodal. Situace je tu od Ukrajiny přece jen rozdílná a daleko více nahrává bránícímu se Izraeli.

Írán vypustil drony a rakety především z jihu země, i když malý počet startoval také z Iráku a z Jemenu. To představuje vzdálenost zhruba 1200 kilometrů před vzdušné prostory Iráku, Jordánska či případně Sýrie. Aktivně tu zasáhli spojenci, USA, Británie a Francie, kteří už byli na tuto možnost připraveni a pravděpodobně měli ty správné zpravodajské informace. Navíc i izraelský vzdušný prsto je malý a velmi důkladně chráněný protivzdušnou obranou, která navíc zlikvidovala některé střely ještě před tím, než se nad území židovského státu dostaly. Střely dopadly na jih země, zasáhly leteckou základnu v Negevské poušti, odkud startovala letadla na zásah proti íránskému útoku, mohla se ale bezpečně vrátit. Samozřejmě je otázkou, nakolik je Izraelem udávaných 99 procent sestřelů věrohodných, ale zdá se, že dopady velké škody skutečně nezpůsobily. Odpoledne pak Izrael a další země začaly opět otevírat své vzdušné prostory a zpočátku poměrně ošklivě vypadající věc se zčásti přehnal. Samozřejmě ale jen zčásti, protože události budou mít velmi pravděpodobně další vývoj.

Bude odvěta?

Íránský ministr zahraničí Hosejn Amírabdolláhján uvedl, že Teherán nemá v úmyslu prodlužovat své „obrané operace.“ „Tímto považujeme věc za uzavřenou,“ zní věta z dřívějšího prohlášení delegace Íránu u OSN. Velmi pravděpodobně ale věc nemá za ukončenou Izrael, který soudě dle několika prohlášení premiéra Benjamina Netanjahua podnikne další odvetné akce. „Stanovil jsem jasný princip: Když nám někdo ublíží, ublížíme my jemu,“ citoval z jeho videa zpravodajský web Tol.

Odvetu v takovém případě slíbil i Írán. Události v noci na sobotu ale ukázaly, že technologická převaha jeho protivníků i geografické okolnosti mu dávají jen omezené možnosti židovský stát zasáhnout. Může sice útočit prostřednictvím satelitních skupin jako je libanonský Hizballáh či jemenští Hútiové, obě skupiny však mají jen omezenou kapacitu. Bude se asi snažit zasáhnout další slabá místa jako lodní dopravu (viz akce Hútijů v Rudém moři nebo zcela čerstvý únos nákladní lodi patřící zčásti izraelskému podnikateli). Může iniciovat teroristické úderů či akce dalších guerillových skupin. Dá se ale také očekávat zdokonalování útočných dronů a raket v koordinaci s Ruskem, které šahídy vyrábí rovněž a má do vzájemné spolupráce ohledně raket co vložit. Také v Sýrii zatím Rusko drží směrem k Izraeli neutrální pozici, to se ale může v budoucnu změnit. Každopádně takové spojení může Západu způsobit značné problémy i v Evropě, kde je i protivzdušná obrana děravější než má židovský stát žijící v permanentním ohrožení.

Varovné je, že osa zla – Írán a Rusko – mají značnou kapacitu vyrábět útočné rakety a jak jsme právě byli svědky, neváhají je používat. Dle ISW byl i současný útok jistým druhem testu: „Probíhající iránské útoky poskytují Íránu příležitost vyhodnotit účinnost různých úderných taktik, aby pochopili, jak mohou účinněji uniknout a přemoci americkou protivzdušnou a námořní obranu,“ konstatuje zpráva thinktanku.